

OBSAH

Předmluva

CUDNÝ LOKAJ

Autorova předmluva	21
--------------------	----

KNIHA I.

Kapitola	Str.
I. O životopisech vůbec, a zvláště o Pamelině; se zmínkou o Colleyovi Cibberovi a jiných	29
II. O panu Josefu Andrewsovi, jeho zrození, rodičích, vzdělání a velkém nadání; též několik slov o jeho předcích	31
III. O kazateli panu Abrahamu Adamsovi, komorné slečně Kulhavé a jiných osobách.	33
IV. Co se přihodilo, když přijeli do Londýna	36
V. Smrt sira Tomáše Boobyho, zármutek jeho milující choti a nesmírně cudné chování Josefa Andrewse	38
VI. Jak Josef Andrews napsal dopis své sestře Pamele	41
VII. Výroky mudrců. Rozmluva dámy s komornou. Chvalozpěv, nebo spíše satira, na milostnou vášeň ve vznešeném slohu	44
VIII. V níž po pěkném úvodu pokračuje náš příběh vyličením rozmluvy mezi dámou a Josefem. Josef při té příležitosti podal skvělý příklad mužské ctnosti, jenže pochybujeme, že jej bude někdo následovat v tomto nemravném a zvrhlém věku	47
IX. Co se událo mezi dámou a slečnou Kulhavou. Zdá se nám, že něco z toho leckdo z čtenářů při prvním čtení ihned správně nepochopí	52
X. Josefův druhý dopis. Jeho jednání s panem Petrem Rázným	

Kapitola	Str.
a jeho odchod od lady Boobyové	55
XI. O některých nových a neočekávaných věcech	57
XII. Obsahuje mnoho překvapujících dobrodružství, jež cestou potkala Josefa Andrewse. Předpokládáme, že ti, kdo ještě nikdy necestovali dostavníkem, jim těžko uvěří	60
XIII. Co se přihodilo Josefovi, když ležel nemocen v hostinci, a jeho zajímavá rozmluva s panem Barnabášem, místním farářem	66
XIV. Plná dobrodružství v hostinci, jež následovala jedno za druhým	69
XV. Líčí, jak se paní Taháková dala trochu obměkčit a jak horlivý pan Barnabáš a ranhojič připravovali obžalobu proti zloději. Tato kapitola obsahuje též pojednání o příčinách jejich horlivosti, stejně jako mnohých jiných osob, které nevystupují v tomto příběhu	74
XVI. Zlodějův útěk. Zklamání pana Adamse. Příjezd dvou prapodivných mužů a seznámení kazatele Adamse s farářem Barnabášem	78
XVII. Příjemný rozhovor mezi oběma faráři a knihkupcem, který byl přerušen nešťastnou nehodou v hostinci. Tato nehoda byla příčinou velmi nepříjemné rozmluvy mezi paní Tahákovou a služebnou	86
XVIII. Příběh pokojské Betty a vyprávění o tom, co bylo příčinou prudkého výstupu na konci předešlé kapitoly	90

KNIHA II.

I. Proč spisovatelé rozdělují svá díla na knihy a kapitoly	93
II. Překvapující nehoda, která svědčí o tom, jak byl pan Adams zapomnětlivý, a která měla pro Josefa neblahé následky	95
III. Mínění dvou právníků o témž pánovi. Otázky pana Adamse, týkající se náboženství hostinského	99
IV. Příběh Leonory, nešťastné záletnice	105
V. Strašná hádka, jež se strhla v hostinci, kde společnost obědvala, a jež měla krvavé následky pro pana Adamse	120

Kapitola	Str.
VI. Konec vyprávění o nešťastné záletnici	129
VII. Velmi krátká kapitola, v níž se pan Adams dostal hodně daleko	133
VIII. Pozoruhodná a učená rozprava pana Adamse, při níž se ukázal v politickém světle	136
IX. V níž pán pronesl velkou řeč o statečnosti a hrdinské ctnosti, kterou předčasně ukončila nešťastná nehoda	138
X. V níž se vypráví o pohromě, která následovala po vyličeném dobrodružství a uvrhla chudáka Adamse do nového neštěstí. Čtenář se též dozví, kdo byla ta žena, jež vděčila za záchranu své ctnosti jeho vítěznému zákroku	143
XI. Co se s nimi stalo, když byli předvedeni k soudci. Kapitola plná učených vědomostí.	147
XII. Dobrodružství, které potěšilo zúčastněné osoby a jistě potěší i laskavého čtenáře	153
XIII. Rozprava o vznešených lidech a prostých lidech. Odjezd rozmrzelé slečny Kulhavé a zlé nesnáze, v nichž zanechala Adamse a jeho společnost	157
XIV. Rozmluva pana Adamse s farářem Trulantem	162
XV. Farář Adams podal znovu důkaz své zapomnětlivosti, což mělo za následek nové dobrodružství	170
XVI. Velmi zvláštní dobrodružství, v němž pan Adams podal mnohem větší důkaz o poctivé prostotě svého srdce nežli o své zkušenosti a znalosti světa	173
XVII. Rozmluva mezi panem Abrahamem Adamsem a hostinským, v níž se projevila různost jejich názorů. Zdálo se, že skončí neblaze, kdyby se nebyli včas vrátili oba milenci, čímž byla pohroma odvrácena	180

KNIHA III.

I. Chvála životopisů, předeslaná úvodem	186
II. Noční výjev, v němž potkalo Adamse a jeho spolucestující	

několik podivuhodných dobrodružství	190
III. V níž pán vyprávěl své životní příběhy	199
IV. Vylíčení způsobu, jak žil pan Wilson, nešťastného dobrodružství s psem a jiných vážných událostí	221
V. Rozprava o školách, kterou po cestě vedl pan Abraham Adams s Josefem, a objev, který jim oběma nebyl nikterak nevítaný	225
VI. Úvahy Josefa Andrewse o mravnosti. Lovecké dobrodružství a zázračné vyvážnutí faráře Adamse	229
VII. Vylíčení, jak si panstvo dobíralo faráře Adamse, které velmi pěkně vystihuje současné mravy a vkus	237
VIII. Která se některým čtenářům bude zdát příliš krátká a jiným zase příliš dlouhá	245
IX. Obsahuje překvapující a krvavá dobrodružství, jaká čtenář nenalezne v tomto ani v jiném věrohodném vyprávění	248
X. Rozmluva mezi básníkem a hercem, která nemá v tomto příběhu jiný účel, než aby pobavila čtenáře	252
XI. Čtenář se dozvídá, jak farář Adams utěšoval svého přítele v zármutku, což zde uvádíme, aby se čtenář poučil a polepšil	256
XII. Další dobrodružství, která, jak doufáme, čtenáře pobaví i překvapí	261
XIII. Zajímavá rozmluva mezi panem Abrahamem Adamsem a panem Petrem Rázným, která poskytne čtenáři lepší četbu než všechna díla Colleye Cibbera a mnohých jiných autorů	267

KNIHA IV.

I. Příjezd lady Boobyové a ostatních do zámku Booby	270
II. Rozmluva pana Abrahama Adamse s lady Boobyovou	274
III. Co se událo mezi dámou a advokátem Špehounem	277
IV. Velmi krátká kapitola, ale nabitá událostmi, zvláště příjezdem pana Boobyho a jeho dámy	280
V. Jedná o soudních záležitostech, o sepsání podivné svědecké	

výpovědi a jiných věcech, které by si měli pečlivě přečíst smírčí soudci a soudní úředníci	281
VI. Necht si z ní čtenář přečte jen to, co se mu líbí	287
VII. Filosofické úvahy, jaké čtenář nenalezne v lehkých francouzských románech. Vážná rada pana Boobyho Josefovi a Fanynčino setkání se švihákem	293
VIII. Rozhovor, jenž se udál mezi panem Adamsem, paní Adamsovou, Josefem a Fanynkou, a chování pana Adamse, jež snad někteří čtenáři nazvou nízké, hloupé a nepřirozené	302
IX. Návštěva vznešené lady Boobyové a jejího dvorného přítele u faráře Adamse	307
X. Příběh dvou přátel, jenž může být užitečným poučením všem osobám, které se náhodou ubytují u manželské dvojice	311
XI. V níž pokračuje naše vyprávění	316
XII. V níž se laskavý čtenář dozví něco, z čeho nebude mít velkou radost	320
XIII. V níž se vypráví o strašném boji mezi láskou a pýchou, jenž zuřil v nitru lady Boobyové, a o tom, jaké následky mělo kramářovo odhalení	322
XIV. Obsahuje všelijaká zajímavá noční dobrodružství, v nichž se pan Adams několikrát dostal do úzkých pro svou dobrosrdečnost a částečně též z roztržitosti	326
XV. Příjezd Gaffara a Gammery Andrewsových a ještě jedné osoby, kterou nikdo neočekával, a dokonalé vyřešení všech nesnází, jež způsobil kramář	333
XVI. V této poslední kapitole je náš pravdivý příběh přiveden k šťastnému konci	337

SLAVNÝ MIZERA

KNIHA I.

Kapitola	Str.
I. Uvádí užitečné poučení, vyvozené ze zápisů o výkonech podivuhodných výtvorů přírody, zvaných <i>Velikáni dějin</i>	345
II. Podává zprávu o všech předcích našeho hrdiny, pokud je bylo možno posbírat na smetišti minulosti, jež bylo k tomu účelu pečlivě prohrabáno	347
III. Zrození, rodiče a vzdělání pana Jonathana Wilda Velikého	350
IV. V níž se dozvídáme, jak se pan Wild dostal do vznešené společnosti a jak se seznámil s hrabětem Podvodem	353
V. Rozmluva mezi mladým panem Wildem a hrabětem Podvodem, z níž se vyvinula rozepře, která však měla přesto velmi klidný, snadný a přirozený závěr	358
VI. Další porady mezi hrabětem a mladým panem Wildem a jiné vznešené věci	362
VII. Mladý pan Wild se vydá na dalekou cestu a zase se vrátí domů. Velmi krátká kapitola, zabírající nekonečně delší dobu než kterákoliv jiná v této knize	365
VIII. Obsahuje dobrodružství, jež poskytne Wildovi při dělení kořisti příležitost, aby podal udivující důkaz své <i>Velikosti</i>	366
IX. Wild navštíví slečnu Leticii Lapalovou. Popis této mladé krásavice a bezúspěšný výsledek Wildova dvoření	370
X. Odhalení určitých věcí, týkajících se cudné Leticie, jež patrně velmi překvapí a snad i zarmoutí našeho čtenáře	372
XI. Obsahuje tak výtečné příklady lidské velikosti, s jakými se můžeme setkat jen v dějinách starých i nových věků, a v závěru několik užitečných pokynů lidem, kteří mají rádi veselý způsob života	374
XII. Obsahuje další podrobnosti, týkající se slečny Letky, které možná po předchozím vyprávění čtenáře ani příliš nezarmoutí. Popis	

Kapitola	Str.
velmi jemného pána a rozhovor mezi panem Wildem a hrabětem, plný narážek na povinnosti čestného muže vůči veřejnosti atd.	376
XIII. Kapitola, na kterou jsme nesmírně pyšní a kterou považujeme vskutku za mistrovské dílo. Obsahuje báječný příběh týkající se ďábla a překrásný výjev, v němž se podrobně pojednává o cti	379
XIV. Pokračuje ve vylíčení <i>Velikosti</i>	382

KNIHA II.

I. Hloupé osoby a užitečné cíle, k nimž jsou povolány	388
II. Velké příklady Wildovy <i>Velikosti</i> , jež podal svým chováním ke Kapsárovi a plánem, který osnoval k tomu cíli, aby nejdřív s pomocí hraběte podvedl pana Srdečného a pak aby ošidil hraběte o kořist	391
III. Obsahuje výjevy plné něhy, lásky a cti, a to vše ve velkém slohu	395
IV. V níž Wild po mnohých bezvýsledných snahách, aby našel svého přítele, uvažuje o svých neštěstích v proslovu, který (bude-li správně pochopen) může být k užitku i některým jiným vynikajícím řečníkům	399
V. Obsahuje mnoho překvapujících dobrodružství, v nichž náš hrdina osvědčil svou <i>velkou velikost</i> .	402
VI. O kloboucích	406
VII. Líčí následky dobrodružství Srdečného s Wildem, jaké obvykle a přirozeně postihnou ubožáky, kteří se spolčí s <i>velikými muži</i> . Obsahuje též několik dopisů, jež znázorňují různé způsoby, jak lze odpovědět na upomínku o zaplacení dluhu	408
VIII. V níž náš hrdina dosáhne nezřízené <i>velikosti</i>	413
IX. Další doklady Wildovy <i>velikosti</i> . Nízký výjev mezi paní Srdečnou a jejími dětmi a plán našeho hrdiny, hodný nejvyššího obdivu a dokonce i úžasu	414
X. Zcela nová a překvapující dobrodružství na moři	417

Kapitola	Str.
XI. <i>Veliké</i> a podivuhodné chování našeho hrdiny v člunu	419
XII. Neuvěřitelné a přece přirozené zachránění našeho hrdiny	421
XIII. Závěr dobrodružství v člunu a konec druhé knihy	425

KNIHA III.

I. Nízké a bídné chování Srdečného a pošetilý postup jeho učedníka	428
II. Samomluva Srdečného, plná nízkých a bídných myšlenek, bez nejmenší stopy <i>velikosti</i>	430
III. V níž náš hrdina pokračuje na cestě k <i>velikosti</i> .	433
IV. V níž se prvně objeví mladý hrdina, podivuhodně a neobyčejně slibný, a ještě jiné <i>veliké věci</i> .	436
V. Stále větší a větší <i>velikost</i> , jíž se nevyrovná nic v dějinách ani ve vymyšlených příbězích	438
VI. O tom, jak dopadlo dobrodružství Krvelačného; a o manželské smlouvě, jaká se uzavírá stejně v Smithfieldu jako v chrámě svatého Jakuba	442
VII. Události, jež předcházely svatbu pana Jonathana Wilda s cudnou Leticí	445
VIII. Manželská rozmluva, k níž došlo mezi panem Jonathanem Wildem a jeho ženou Leticií ráno čtrnáctého dne po jejich svatbě a která skončila přátelštěji, než obvykle končí podobné rozepře	447
IX. Poznámky k předchozí rozmluvě a nízký záměr našeho hrdiny, jímž musí opovrhovat každý milovník opravdové <i>velikosti</i>	453
X. Bezpříkladně velkomyslná návštěva pana Wilda u jeho přítele Srdečného a nevděčné přijetí, jehož se mu dostalo	455
XI. Důmyslně zosnovaný plán, který zahanbí všechny politické tahy v současné době; prováděný úvahou a vedlejší úvahou.	458
XII. Další příklady, jež dokazují, jak byl Vlídny pošetilý, atd.	460
XIII. Něco o Krvelačném, co našeho čtenáře překvapí, a něco o jedné	

Kapitola	Str.
ze slečen Lapalových, co ho velmi zarmoutí	463
XIV. V níž náš hrdina pronese řeč, jež si zaslouží, aby byla oslavena; a chování jednoho člena jeho bandy, které je snad nepřírozenější než kterákoliv jiná část tohoto příběhu	465

KNIHA IV.

I. Názor vězeňského kaplana, který si zaslouží, aby byl zapsán zlatými písmeny. Velmi neobyčejný doklad pošetilosti Vlídneho a hrozná nehoda, která stihla našeho hrdinu	470
II. Stručná nárazka na lidský nevďek. Příchod pana Wilda do zámku a jiné příhody, jaké nelze nalézt v žádném jiném příběhu	474
III. Zajímavé události, které se vztahují k dějinám vězení Newgate	477
IV. Rozsudek smrti nad Srdečným je potvrzen a při té příležitosti projeví Wild trochu lidské slabosti	481
V. Obsahuje rozličné věci	483
VI. V níž je vysvětlena předešlá šťastná událost	486
VII. Paní Srdečná vypráví o svých dobrodružstvích	488
VIII. V níž paní Srdečná pokračuje ve vyprávění o svých dobrodružstvích	493
IX. Obsahuje velmi překvapující příhody	496
X. Hrozný povyk v bráně vězení	501
XI. Závěr dobrodružství paní Srdečné	503
XII. V níž se vracíme k úvahám o <i>velikosti</i>	507
XIII. Rozmluva vězeňského kaplana z Newgate a pana Jonathana Wilda Velikého, v níž kaplan velmi učeně pojednává o smrti, nesmrtelnosti a jiných vážných věcech	509
XIV. Wild postupuje až k nejvyššímu vrcholu lidské <i>velikosti</i>	514
XV. Povaha našeho hrdiny a závěr našeho příběhu	520
<i>Vysvětlivky</i>	527